



## KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE

JIHOMORAVSKÉHO KRAJE SE SÍDLEM V BRNĚ,

Jeřábkova 4, 602 00 BRNO

# SMĚRNICE PRO POSTUP PŘI ŘEŠENÍ MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI V JIHOMORAVSKÉM KRAJI

## VÝSKYT MIMOŘÁDNĚ ZÁVAŽNÉHO INFEKČNÍHO ONEMOCNĚNÍ VE ZDRAVOTNICKÉM ZAŘÍZENÍ POSKYTOVATELE ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB

*Zpracoval:* MUDr. Jan Mareček, ředitel

*Vydal:* Krajská hygienická stanice Jihomoravského kraje se sídlem v Brně

*Dne:* 31.12.2013

*Platnost od:* 1.1.2014  
pro území Jihomoravského kraje

*Vzato na vědomí BRK:* 1.4.2014

## čl. 1 VÝCHOZÍ DOKUMENTACE

Tato směrnice byla zpracována na základě pokynu Hlavního hygienika ČR č.j. 6569/2013/OVZ ze dne 25.2.2013 a vychází z následujících podkladů:

- Usnesení vlády ČR č. 15 ze dne 9.1.2013 o Směrnici pro jednotný postup při vzniku mimořádné události podléhající Mezinárodním předpisům (2005) v souvislosti s výskytem vysoce nakažlivé nemoci (VNN) ve zdravotnickém zařízení poskytovatele zdravotnických služeb
- Směrnice pro jednotný postup při vzniku mimořádné události podléhající Mezinárodním zdravotnickým předpisům (2005) v souvislosti s výskytem vysoce nakažlivé nemoci ve zdravotnickém zařízení poskytovatele zdravotních služeb
- Zákona č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování
- Zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví v platném znění
- Zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů v platném znění
- Zákona č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů v platném znění
- Dohody o poskytnutí plánované pomoci na vyžádání mezi ČR HZS Jmk a KHS Jmk ze 17.7.2013
- Dohody o spolupráci mezi MZ a MV GR HZS ČR z 21.8.2013

## čl. 2 ÚČEL SMĚRNICE

Tato směrnice stanoví konkrétní postup níže uvedených subjektů v Jihomoravském kraji při řešení mimořádné události s ohrožením veřejného zdraví, na kterou se vztahují Mezinárodní zdravotnické předpisy (2005) - (dále jen „IHR“).

## čl. 3 DEFINICE

Pro účely této směrnice se rozumí:

**Vysoce nakažlivou nemocí (VNN)** – místně neobvyklé (exotické), interhumánně snadno se šířící infekční onemocnění, především s těžkým klinickým průběhem v akutní fázi, případnou vysokou smrtností nebo často přecházející do chronicity, či zanechávající závažné trvalé klinické následky

**Podezřením na VNN** – onemocnění projevující se především vysokou horečkou + krvácivými projevy z tělních otvorů, do kůže nebo tělních dutin a s intenzivním kašlem, s případnými dalšími klinicky či epidemiologicky závažnými příznaky, jako poruchou či ztrátou vědomí nebo selháváním životních funkcí, v jejíž anamnéze je v období posledních tří týdnů:

- pobyt v exotických mimoevropských lokalitách, či
- přímý kontakt s osobami, které v takových lokalitách pobývaly a během kontaktu vykazovaly podobné příznaky onemocnění,
- nebo je uvedena manipulace s nezpracovanými materiály přírodního původu, dovezenými z exotických mimoevropských zemí

**Mimořádnou událostí podle článku 2** (viz Dohoda o spolupráci mezi MZ a MV GR HZS ČR z 21.8.2013)

- epidemie infekčních onemocnění, u kterých nelze vyloučit mezinárodní dopady
- podezření na výskyt či prokázání výskytu mimořádně závažného infekčního onemocnění, zakládající povinnost České republiky (dále jen „ČR“) informovat Světovou zdravotnickou organizaci (dále jen „WHO“), další mezinárodní organizace a instituce, a členské státy EU, na území Jihomoravského kraje
- závažné havárie podle zák.č. 59/2006 Sb. o prevenci závažných havárií ve znění pozdějších předpisů
- podezření či prokázání úmyslného šíření infekční nemoci v populaci

**Nemocnou osobou** – osoba jevící příznaky onemocnění

**Osobou podezřelou z nákazy** – zdravá osoba, která byla v epidemiologicky významném kontaktu s nemocnou osobou s podezřením na infekční chorobu

**Infekční chorobou** – onemocnění způsobené živým mikroblem s možným přenosem na člověka, či jeho produkty (především toxiny)

**Mimořádnou epidemiologickou situací** - výskyt klinicky či epidemiologicky závažné infekční choroby v lidské populaci s možným mezilidským šířením, a běžný epidemický výskyt takové choroby

**Orgánem ochrany veřejného zdraví** (dále jen „OOVZ“) – Krajská hygienická stanice Jihomoravského kraje se sídlem v Brně (dále jen „KHS Jmk“)

#### **čl. 4** **POPIS SITUACE**

Pro řešení mimořádné epidemiologické situace je v ČR ustaven systém spolupráce klinických pracovníků, poskytujících zdravotní služby dle zák. č. 372/2011 Sb. v platném znění s pracovníky OOVZ - především epidemiology KHS dle zák.č. 258/2000 Sb. v platném znění. V rámci této spolupráce je zakotvena povinnost hlášení výskytu infekčního onemocnění či podezření na takovéto onemocnění zdravotnickým pracovníkem, který tuto skutečnost zjistil, místně příslušnému OOVZ (§ 62, zák.č. 258/2000 Sb. v platném znění).

Níže uvedený postup bude realizován pouze v případě, že poskytovatel zdravotní péče v Jihomoravském kraji zjistí, že ošetřuje nemocnou osobu, u které se objevily příznaky vedoucí k podezření na výskyt VNN.

#### **čl. 5** **POVINNOSTI A PRÁVA POSKYTOVATELE ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB, KTERÝ PODEZŘENÍ NA VNN HLÁSÍ**

V případě výše uvedené situace poskytovatel zdravotních služeb:

- zajistí telefonickou konzultaci pracovní diagnózy podezření na VNN s infekcionista Fakultní nemocnice Brno, tel: **+420 532 231 010**
- zajistí okamžitou izolaci této osoby v prostorách zdravotnického zařízení (vyčleněná místnost)
- zajistí základní životní funkce nemocné osoby
- v případě klinické naléhavosti si vyžádá transport pacienta do lůžkového zdravotnického zařízení cestou dispečinku Zdravotnické záchranné služby Jihomoravského kraje, tel: **155, nebo 112**. V žádosti uvede, že se jedná o pacienta s podezřením na VNN.
- neprodleně telefonicky ohlásí tuto skutečnost OOVZ. Telefonní číslo na pracovníka OOVZ, který zajišťuje aktuální dostupnost, získá na Krajském operačním a informačním středisku Hasičského záchranného sboru Jihomoravského kraje (dále jen KOPIS HZS Jmk), tel: **150, nebo 112**. V ohlášení specifikuje:
  - jméno a příjmení zdrav. pracovníka, který nemocnou osobu zjistil vč. tel. spojení
  - místo, kde je postižená osoba izolována (adresu zdrav. zařízení)
  - postiženou osobu (jméno, příjmení, věk, pohlaví, národnost, okolnosti, které vedly k podezření na nemoc podléhající IHR)
  - počet osob, které přišly s osobou podezřelou z VNN ve zdrav. zařízení do přímého bezprostředního kontaktu (byly s ní v jedné místnosti)
- zajistí, aby osoby podezřelé z nákazy (tj. osoby, které byly v kontaktu s nemocným ve zdrav. zařízení) zde ve vlastním zájmu vyčkaly do rozhodnutí pracovníka OOVZ. V případě odmítnutí takové osoby vyčkat na příchod pracovníka OOVZ alespoň zjistí její národnost (jméno, příjmení, datum narození a bydliště či místo pobytu a telefonický kontakt) a aktuální klinický stav.
- zamezí vstupu dalších osob do budovy zdravotnického zařízení
- dále postupuje dle pokynů OOVZ
- po odvozu pacienta zajistí ohniskovou desinfekci účinným desinfekčním prostředkem dle pokynů pracovníka OOVZ

#### **čl. 6** **POVINNOSTI ZDRAVOTNICKÉ ZÁCHRANNÉ SLUŽBY**

ZZS Jmk:

- zajistí konzultaci pro hlásícího zdrav. pracovníka k problematice zajištění základní zdravotní péče o pacienta (zajištění nezbytných životních funkcí)
- zajistí poskytnutí nezbytné první lékařské pomoci nemocné osobě
- zajistí transport nemocného do lůžkového zdravotnického zařízení dle telefonické konzultace s infekcionista FNB prostřednictvím pracoviště Centrálního příjmu FN Brno (tel. viz výše). V případě nebezpečí z prodlení (ohrožení života či zdraví nemocného) bude pacient transportován bezodkladně, v případě, že bude možné transport odložit, vyčká s ním do příchodu a rozhodnutí pracovníka OOVZ

- v případě provedení transportu před rozhodnutím OOVZ jej informuje o místě hospitalizace pacienta

#### čl. 7

### **POVINNOSTI ORGÁNU OCHRANY VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ**

*Pracovník KHS Jmk – epidemiolog:*

- provede epidemiologické šetření v ohnisku nákazy (v hlásícím zdravotním zařízení a v místě, kde se nemocný pohyboval před příchodem do tohoto zařízení)
- stanoví okruh osob, které jsou podezřelé z nákazy, a rozhodne o protiepidemických opatřeních u těchto osob
- rozhodne o dalších protiepidemických opatřeních v ohniscích nákazy, především o potřebě a provedení dekontaminačních prací (úklid, desinfekce, desinsekce a deratizace)
- stanoví protiepidemická opatření pro všechny subjekty, řešící konkrétní mimořádnou událost.
- ohlásí mimořádnou epidemiologickou situaci Ministerstvu zdravotnictví ČR (MZd) – sekci hlavního hygienika (HH)
- v případě potřeby si vyžádá odbornou zdravotnickou pomoc Zdravotního ústavu Ostrava (dále jen „ZUOVA“), případně cestou MZd odborného pracoviště Státního zdravotního ústavu v Praze (dále jen „SZÚ“)
- zajistí případný transport biologického materiálu pro mikrobiologické vyšetření do SZÚ.
- na vyžádání dotčených subjektů, zapojených do řešení mimořádné události s ohrožením veřejného zdraví, zajistí odbornou konzultační a vzdělávací pomoc.

#### čl. 8

### **POVINNOSTI FAKULTNÍ NEMOCNICE BRNO**

*Lékař – infektionista FNB:*

- zajistí na vyžádání ZZS Jmk či hlásícího zdravotnického zařízení telefonickou konzultaci pracovní diagnostiky a léčebného postupu u nemocného před rozhodnutím o místě jeho izolace
- v případě nutnosti hospitalizace pacienta rozhodne o jeho přijetí na Klinice infekčních nemocí v Brně a způsobu jeho izolace, případně o nutnosti jeho transportu do specializovaného centra pro izolaci a léčbu vysoce nebezpečných nákaz v Praze, nemocnici Na Bulovce.
- u hospitalizovaných pacientů ve FNB zajistí příslušná vyšetření a léčbu.
- v případě potřeby specializovaného mikrobiologického vyšetření vzorků biologického materiálu zajistí odebrání těchto vzorků, jejich zabalení a uložení do doby transportu do SZÚ Praha

#### čl. 9

### **POVINNOSTI DALŠÍCH ZAJINTERESOVANÝCH SUBJEKTŮ**

- **HZS JMK:**
  - zajistí informaci o aktuálním telefonickém spojení na dostupného pracovníka OOVZ pro hlásícího lékaře zdravotního zařízení
  - v případě vyžádání pracovníka OOVZ poskytne technickou pomoc při řešení této mimořádné události
- **KŘ PČR JMK:**
  - na základě vyžádání od OOVZ zajistí součinnost při řešení mimořádné události především uzavřením nebezpečné zóny, zajištěním ostrahy ohniska nákazy (zdravotnického zařízení) a udržením veřejného pořádku v okolí
- **KrÚ - OdKŘO** zajistí:
  - na základě vyžádání od OOVZ mimořádnou pomoc k provedení protiepidemických opatření v případě, kdy by uvedená mimořádná událost již hrozila přechodem do krizové situace